

LISTA BRZE PROVJERE

KAKO POSTUPATI KOD POZIVANJA U SLUČAJU TRAŽENJA POMOĆI

- Stanite i razmislite gdje se nalazite.
- Za pomoć nazovite telefonski broj vatrogasaca 123 ili 121. Ne računajte da su već drugi dojavili događaj.
- Počnite razgovor odmah govoreći polako i razgovjetno, šta se dogodilo, gdje se dogodilo, kada se dogodilo i ima li ozlijeđenih.
- Navedite tačnu adresu mjesta nesreće i osobno dočekajte pomoć.
- Budite spremni dati daljnje informacije i osobne podatke (ime i prezime).
- Završite razgovor kada vam služba koju ste kontaktirali to dozvoli.
- Vaš razgovor neće odgoditi upućivanje pomoći, jer pomoć može biti upućena i dok je razgovor u toku. Recite sve što ste zapazili, vidjeli ili čuli.
- Ne telefonirajte na liniji dok ne dođe pomoć. Služba koju ste kontaktirali možda će trebati dodatne informacije.
- Dojava nepostojećeg događaja je zakonom kažnjiva.

Program edukacije stanovništva za sprovođenje mjera lične i uzajamne zaštite građana

NE DOZVOLITE DA SE NESREĆA DOGODI!

KONTAKTI ZA POMOĆ

Operativni centar Civilne zaštite (hitni slučaj zbog poplave/oluje)	121 www.cz.zdk.ba
Opasnost po život policija	122
Hitna pomoć vatrogasci	123
Hitna medicinska pomoć	124
PTT - informacije	1182/1188
BIHAMK (stanje i pomoć na putevima)	033 1282 www.bihamk.ba
Federalni hidrometeorološki zavod BiH (METEO ALARM by METEOBIH)	033 276 700 033 442 435 www.fhmzbih.gov.ba

UPIŠITE SLJEDEĆE BROJEVE:

- Vaša općina: ✎
- Vaša općinska služba CZ: ✎
- Vaš opskrbljivač struje: ✎
- Vaš opskrbljivač vode: ✎
- Vaš opskrbljivač plina: ✎
- Vaš upravitelj stambenog objekta: ✎
- Vaše osiguravajuće društvo: ✎
- Vaš porodični ljekar: ✎

Za više informacija slušajte lokalnu radio stanicu.
Frekvencija lokalne radio stanice: ✎

POMOZITE STARIJIM I INVALIDNIM OSOBAMA!

Bolje je osigurati se nego požaliti zbog toga

JESTE LI
PRIPREMLJENI ZA
POPLAVE

ZAŠTITITE SVOJU PORODICU,
ŽIVOTINJE I IMOVINU!

ŠTA UČINITI U SLUČAJU POPLAVE?

Postovani sugrađani,
Mnogi su od nas doživjeli neki neugodan događaj pri kojem su trebali pomoć neke od specijalizovanih službi. Ponekad događaj toliko snažno psihološki djeluje da je potrebno vrijeme za snalaženje i pozivanje pomoći. Ovi savjeti će Vama pomoći u tome. Proučite ih i sa njima upoznajte članove Vaše porodice, kako biste znali šta činiti u datom slučaju. Posebno je važno poučiti djecu, kako se zaštititi u opasnim situacijama. Lični primjer odraslih prema ovoj problematici od ključnog je značaja za ovladavanje i prihvatanje sigurnosnih mjera lične i uzajamne zaštite građana, član 41. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br.39/03, 22/06 i 43/10).

JESTE LI PRIPREMLJENI ZA POPLAVE

Planirajte sljedeće sa cijelom porodicom:

1. Napravite svoj Plan spašavanja i pripremite paket prve pomoći u hitnim slučajevima
2. Pratite vodostaj rijeke i vremenske prilike
3. Budite spremni da se preselite na sigurnije mjesto/manje dostupno bujici
4. Ne dopustite da se djeca igraju vani ili u blizini rijeke, kanala ili odvoda za odvodnju za vrijeme nevremena
5. Napunite mobilni telefon i stavite važne dokumente u vodootporne posude
6. Planirajte kako upozoriti i ostale stanare u zgradi na opasnosti i kako se mogu spasiti

Za više informacija i pomoć u izradi plana za spašavanje u slučaju nevremena posjetite općinsku službu Civilne zaštite i website Kantonalne uprave Civilne zaštite ZDK
www.cz.zdk.ba

direktor Sead Džanović, prof.odb. i sig.

KOMŠIJA POMAŽE KOMŠIJI!

POSTUPAK U SLUČAJU POPLAVE

Vi trebate biti svjesni opasnosti od poplava, bez obzira gdje živite ali pogotovo ako živite u nizini, u blizini vode ili nizvodno od brane. Čak i vrlo mali potoci, riječice ili suha korita, mogu iznenada prerasti u poplavu, naročito nakon jakog proloma oblaka, dugotrajne i obimne kiše, naglog topljenja velikog snijega ili leda. Svaka pojava ima svoj ciklični period javljanja, godišnje doba. Najkritičniji periodi za poplave su mjeseci januar, juni i novembar ali može biti to i danas. Neke stvari koje možete učiniti kako bi se pripremili za neočekivano, uradite Vaš porodični Plan spašavanja u hitnim slučajevima. Pokušajte kompletirati svoj paket prve pomoći i prije nužde. Možda ćete se morati evakuirati veoma brzo i vjerovatno nećete imati vremena za traženje stvari ili ići u prodavnicu za njih. Uradite li to zajedno sa članovima porodice prije nepovoljnog događaja, Vi ste pripravniji za reagirati u hitnim situacijama. Znaite procenat preživjelih u nesrećama među edukovanim i pripremljenim osobama je izuzetno velik, a materijalna šteta na njihovim dobrima i nekoliko puta manja.

Šta učiniti prije poplave

Izbjegavajte gradnju kuće i pomoćnih objekata u plavnom području, osim ako ih niste podigli i obječali. Podiči peć, bojler i električni razvodni ormar na višu ili gornju etažu. Ugraditi „nepovratni ventil“ u kanalizacijskom odvodu, kako bi se spriječio prodiranje poplavne vode iz kanalizacije. U vašoj kući uradite sigurnosne zidove u podrumu s hidroizolacijom spojeva kako bi se izbjeglo curenje vode. Kontaktirajte lokalne dužnosnike Vaše mjesne zajednice ili pripadnike civilne zaštite da biste saznali ako su oni planirali izgraditi barijere (nasipe i kanale) da se i Vi uključite, kako bi se zaustavile poplavne vode od ulaska u kuće u Vašem području.

- Pripremljenost može smanjiti štete od poplava i Vama i zajednici.
- Pripremite se za slučaj poplava svojim Planom za hitne slučajeve i Kompletom potrebnih stvari u hitnom slučaju.
- Pratite informacije i vremensku prognozu.
- Pratite vodostaj rijeke.
- Morate znati šta treba činiti i kada je potrebno.
- Razmislite kako poplava može utjecati na individualne potrebe Vaših članova obitelji.
- Osigurajte kod osiguravajućeg društva Vašu imovinu.

KAKO SE MOŽEMO ZAŠTITI

Upoznajte se s činjenicama kako bi mogli identificirati opasnost od poplava, koje nisu podjednake. Neke poplave se razvijaju sporo, nekad tokom razdoblja od jednog dana. No, bujične poplave se mogu razviti brzo, ponekad u samo nekoliko minuta. Bujične poplave su izuzetno opasne, jer nose kamenje, blato i drugi materijal i mogu srušiti i odnijeti većinu stvari na svom putu.

Oprez nikad nije na odmet

Poplava je moguća. Pratiti informativne emisije i vremensku prognozu, pratiti vizuelno vodostaj rijeke. Budite spremni da se preselite na sigurnije mjesto/manje dostupno bujici. Uklonite stvari iz prizemnih i podrumskih prostorija, na višu etažu Vaše kuće ili neko drugo sigurnije mjesto. Tokom noći borovate u prostoriji na višoj etaži, tavanu ili kod komšije koji ima čvrst i višespratni objekat. Ako Vam je savjetovano ili naređeno od strane organa civilne zaštite da se evakuirate, učinite to ODMAH. Zaštite i stoku i kućne ljubimce, oni očekuju Vašu pomoć, evakuišite ih na sigurnije mjesto.

Pažnja!

- Pratite vremensku prognozu na medijima.
- Budite svjesni da potoci, riječice, kanali za odvod ili drugi ispusti mogu u jednom času postati opasnost!
- Promatrajte rijeku i budite spremni odgovoriti datom trenutku.
- Ako postoji bilo kakva mogućnost bujične poplave, kretati se odmah na više tlo. Nemojte čekati upute za sklanjanje.

Šta učiniti za vrijeme poplave

- Osigurajte svoj dom, ako imate vremena, premjestite bitnije i vrijednije stvari na gornji kat.
- Isključite komunalije na glavnoj sklopki ili ventilu /struju, vodu i plin/.
- Nemojte hodati kroz vodu koja se kreće. Ukoliko morate u vodi, hodajte gdje se voda ne kreće. Koristite štap za provjeru čvrstoće tla ispred Vas.
- Nemojte voziti u poplavljenom području. Ako Vas zarobi voda u vozilu, napustite vozilo što prije.

- Nivo od 35 cm vode će dosegnuti dno većine osobnih automobila, što uzrokuje gubitak kontrole i moguće kočenje. Bujične vode mogu odnijeti većinu vozila.
- Ukoliko ste zbog poplave ostali izolirani, a u hitnoj ste situaciji (potrebne liječničke pomoći ili veterinarske, bolničkog liječenja i slično) nazovite broj telefona 121, operativni centar civilne zaštite.
- Ostanite uz zgradu, ako ste okruženi vodama.

Šta učiniti nakon poplave

- Slušajte vijesti da saznate je li voda za piće ispravna.
- Izbjegavajte poplavne vode koje mogu biti onečišćene uljem, benzinom ili fekalijama iz kanalizacije.
- Voda također može biti električki nabijena iz podzemnih ili oborenih električnih vodova/kablova.
- Izbjegavajte kretanje kroz vode.
- Budite svjesni prostora gdje su poplavne vode. Ceste mogu biti podrovane, oštećene ili oslobljene i mogu propasti ili se mogu odroniti pod težinom automobila.
- Ostanite daleko od oborenih električnih vodova i prijaviti ih elektrodistribuciji.
- Povratak kući samo kada to lokalne vlasti potvrde.
- Budite oprezni prilikom ulaska u zgrade, postoje opasnosti od skrivenih šteta, posebno u temeljima.
- Od komunalnih preduzeća tražite uslugu čišćenja oštećenih septičkih jama i ispiranje kanalizacionih sustava što je prije moguće. Oštećeni kanalizacioni sustavi su ozbiljne opasnosti po zdravlje.
- Očistite i dezinficirajte sve što je bilo mokro. Mulj od poplavnih voda može sadržavati kanalizaciju i druge kemikalije.

Oporavljanje od poplava

Vaš dom je bio poplavljen. Mnoge opasnosti još uvijek postoje i prijete. Budite oprezni. Slušajte upozorenja lokalnih vlasti i službi spasavanja, koje su na ugroženom području, možete im pomoći.

Ostanite zdravi

Poplava može uzrokovati emocionalni i fizički stres. Morate paziti i na sebe i svoju porodicu, kao što ste se usredočili na čišćenje i popravak.

Čišćenje i popravak Vašeg doma

Isključite struju na glavnom prekidaju ili razvodnoj kutiji.

- Učinite sve da Vaš dom učinite sigurnim
- Snimite štete za potporu Vašeg osiguranja, a policom osiguranja imovine možete zaštititi Vašu kuću, stan, vikendicu, poslovni prostor i ostalu pokretnu imovinu.
- Vodite računa kako uključiti plin ili vodu ili ako curi kako problem otkloniti.
- Vodite računa koga angažovati, da očisti uređaje, namještaj, podove i druge predmete, ako uslugu već plaćate

Šta Vam mi možemo pomoći

Civilna zaštita - ispumpavanje vode iz Vašeg doma.

Crveni križ/krst - sredstva za čišćenje i dezinfekciju.

Osiguravajuće društvo - nadoknadu štete od osiguranog rizika.

Opcina - materijalnu ili drugu pomoć ovisno od mogućnosti i osiguranih sredstava u budžetu, uslovno da za objekat imate izdatu urbanističku i građevinsku dozvolu.

Okupite svoju porodicu, vježbajte i ponavljajte svoj plan, sa vašom djecom kroz igru, kviz znanja, provjerite da li su zapamtili šta im je činiti u slučaju poplave.

Računajte na to, da će te možda biti prisiljeni jedno vrijeme, dok dobijete pomoć preživljavati sa hranom, vodom i ostalim potrepštinama koliko ste se sami za tu situaciju pripremili. Lokalni dužnosnici i ostale službe spašavanja će biti na sceni nakon nepogode ali ne mogu doći svima odmah. Možete dobiti pomoć u nekoliko sati ili to možda potraje i danima

Sa Vama uvijek Vaš komplet potrebnih stvari u hitnim slučajevima:

lična dokumenta
baterijska lampa
kutija prve pomoći
rezervna baterija
konzervirana hrana
vreća za spavanje

topla odjeća
boce vode
mobitel sa punjačem
prijenosni radio
vaš plan u hitnim
situacijama

Ova knjižica je informativnog karaktera i nije namjenjena za čitanje prilikom nesreće, jer tad date informacije i upute morate znati sprovesti, ako želite spasiti sebe, Vašu porodicu i prijatelje.

**DA LI STE VI SPREMNI ZA SLUČAJ PRIRODNIH NEPOGODA?
UKOLIKO NISTE, ČEKA VAS...**

